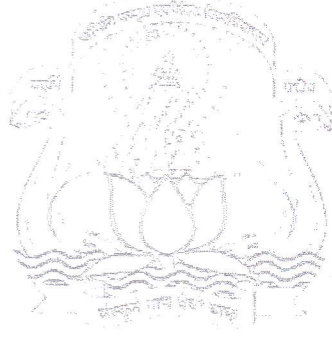

महर्षिपाणिनिसंस्कृतवैदिकविश्वविद्यालयः उज्जैनम् (म.प्र.)

सत्र 2019-20

संस्कृतसम्भाषणपत्रोपाधिपाठ्यक्रमः

उपाध्यक्षः

06.06.2019

रज्य

संस्कृतसम्भाषणपत्रोपाधिपाठ्यक्रमः

नियमावली-

1. प्रवेश नियमाः -

एकवर्षीयेऽस्मिन् पाठ्यक्रमे प्रवेशार्हता मध्यप्रदेशशासनद्वारामान्यताप्राप्तद्वादशीकक्षा (12वीं) तत्समकक्ष-परीक्षा वा विद्यते ।

2. परीक्षा योजना -

पत्रोपाधिपाठ्यक्रमे पत्रद्वयं भविष्यति । परीक्षायाः माध्यमं संस्कृतं भविष्यति । परीक्षायां उत्तीर्णतार्थं प्रतिप्रश्नपत्रं 36% अङ्काः अपेक्ष्यन्ते ।

परीक्षाविवरणम्

भाषाप्रवेशः	60
संस्कृतभाषानैपुण्यम्	60
प्रायोगिकम्	40
प्रायोगिकम्	40
	200

उपाध्यक्षः

निदेशः
०६.०६.२०१९

राम

संस्कृतसम्भाषणपत्रोपाधिपाठ्यक्रमः

प्रथमप्रश्नपत्रम्

भाषाप्रवेशः

पूर्णाङ्कः:60

		अङ्काः
एककः 1	आत्मपरिचयः, लिङ्गभेदः, विभक्ति प्रयोगः प्रश्नप्रकाराः, संख्या (1-100), समयः। वाक्येषु प्रयोगः - अद्य, श्वः परश्वः प्रपरश्वः, ह्यः, परह्यः, प्रपरह्यः, इदानीम्, अद्यतनम्, ह्यस्तनम्, श्वस्तनम्, पूर्वतनम्, इदानीन्तनम्।	12
एककः 2	वाक्येषु प्रयोगः - पुरतः, पृष्ठतः, वामतः, दक्षिणतः, अधः, उपरि। च, अतः, वा, एव, इति, यत्, इत्युक्ते। यदा-तदा। इतः - पूर्वम्, इतः - परम्। गत- आगामि। यदि-तर्हि। अत्र, तत्र, कुत्र, अन्यत्र, सर्वत्र, एकत्र।	12
एककः 3	वाक्येषु प्रयोगः - यथा - तथा। चेत् - नो चेत्। यावत्- तावत्। यः - सः। या-सा। यत्-तत्। यत्र-तत्र। क्रियापदानां प्रयोगः (लट्, लोट्, लृट्, लङ्, विधिलिङ्, पञ्चलकारेषु), विशेष्यविशेषणभावः। वाच्यपरिवर्तनम्	12
एककः 4	शब्दरूपाणि- राम, हरि, गुरु, कर्तृ, भानु, पितृ, आत्मन्, रमा, मति, नदी, धेनु, मातृ, वधू, वारि, फल, आत्मन्, जगत, नामन्, भवत्, मनस्, विद्वस्, पयस्, युष्मद्, अस्मद्। सर्व, यत्, किम्, एतत्, तत्, इदम्, (त्रिषु लिङ्गेषु)।	12
एककः 5	धातुरूपाणि - लट्, लोट्, लृट्, लङ्, विधिलिङ्, पञ्चलकारेषु। परस्मैपदिनः - भू, अस्, वद्, दृश्, अस्, भी। आत्मनेपदिनः - लभ्, वध्, शी, जन्, सेव्, भाष्। उभयपदिनः - याच्, नी, स्वप्, दा, कृ, क्री।	12

सहायक पुस्तकानि-

1. रचानुवाद कौमुदी	- डॉ. कपिलदेवद्विवेदी	
2. बृहद अनुवादचन्द्रिका	- ब्रह्मानन्दत्रिपाठी	
3. रूपचन्द्रिका	- ब्रह्मानन्दत्रिपाठी	
4. अनुवादचन्द्रिका	- चक्रधरहंसनौटियालः	प्राप्तिस्थानम् - चौखम्भा सुरभारती प्रकाशनम् वाराणसी
5. कारकम्	- संस्कृतभारतीप्रकाशनम्	
6. विभक्ति वल्लरी	- संस्कृतभारतीप्रकाशनम्	
7. व्यवहारसाहस्री	- संस्कृतभारतीप्रकाशनम्	प्राप्तिस्थानम् - संस्कृतभारती

अङ्कविभाजनम् -

क्रमांक	प्रश्नप्रकाराः	प्रश्नसंख्या	अङ्काः	योगः
1.	बहुविकल्पीयाः	5	1	5
2.	लघूत्तरीयाः	5	4	20
3.	दीर्घोत्तरीयाः	5	7	35
			योगः	60

Signature

Signature
04.04.2021

Signature

द्वितीयप्रश्नपत्रम्

संस्कृतभाषानैपुण्यम्

पूर्णाङ्कः:60

		अङ्काः
एककः 1	संज्ञाप्रकरणम् (लघुसिद्धान्तकौमुदीतः) सन्धिपरिचयः (लघुसिद्धान्तकौमुदीतः)	12
एककः 2	कारकप्रकरणम् (प्रथमातः तृतीयाविभक्तिपर्यन्तम् सिद्धान्तकौमुदीतः)	12
एककः 3	कारकप्रकरणम् (चतुर्थीतः सप्तमीविभक्तिपर्यन्तम् सिद्धान्तकौमुदीतः)	12
एककः 4	प्रत्ययविचारः (प्रयोगमात्रम्) क्त, क्तवतु, शतृ, शानच्, तुमुन्, तव्यत्, अनीयर्, क्त्वा, ल्यप् ।	12
एककः 5	अनुवादः, पत्रलेखनम्, कथालेखनम् ।	12

सहायक पुस्तकानि-

1. रचनानुवाद कौमुदी	- डॉ. कपिलदेवद्विवेदी	
2. कारकप्रकरणम् (सिद्धान्तकौमुदीतः)	- गोपाल दत्तपाण्डेय	
3. लघुसिद्धान्तकौमुदी	- वरदराजाचार्य	प्राप्तिस्थानम् - चौखम्भा सुरभारती प्रकाशनम् वाराणसी
4. कारकम्	- संस्कृतभारतीप्रकाशनम्	
5. विभक्ति बल्लरी	- संस्कृतभारतीप्रकाशनम्	
6. व्यवहारसाहस्री	- संस्कृतभारतीप्रकाशनम्	प्राप्तिस्थानम् - संस्कृतभारती

अङ्कविभाजनम् -

क्रमांक	प्रश्नप्रकारः	प्रश्नसंख्या	अङ्काः	योगः
1.	बहुविकल्पीयाः	5	1	5
2.	लघूत्तरीयाः	5	4	20
3.	दीर्घोत्तरीयाः	5	7	35
			योगः	60

3/11/2019

04.06.2019

LM

अधोलिखितेषु एकं विषयमधिकृत्य प्रस्तुतीकरणम्

- संस्कृतनाट्यप्रदर्शनम्
- कथाकथनम्
- निर्धारितविषये भाषणम्
- निर्धारितविषये परिसंवादः
- संस्कृते साक्षात्कारप्रदर्शनम्
- विशेषांशानां पाठनम्
- विशेषप्रशिक्षणप्रदानम्
- संवादप्रदर्शनम्
- समाचारवाचनम्

34182114227

Subramanian
06.06.2022

2022

संस्कृतसम्भाषणपत्रोपाधिपाठ्यक्रमः

चतुर्थप्रश्नपत्रम्

प्रायोगिकम्

पूर्णाङ्काः 40

अधोलिखितेषु एकं विषयमधिकृत्य लेखनं प्रस्तुतीकरणञ्च-

- मौलिककथालेखनम्
- निबन्धलेखनम्
- पत्रलेखनम्
- अनुच्छेदलेखनम्
- पद्यानुवादः
- गद्यानुवादः
- संस्कृतपत्रिकानिर्माणम्
- संस्कृतसमाचारलेखनम् इत्यादयः ।

विपरीतपत्रम्

विपरीतपत्रम्
06.06.2020

विपरीतपत्रम्